

ESEJI O BALKANU U ČAST VOLFGANGA PETRIČA

BEOGRAD, 3. oktobra (Tanjug) - Novinarima u Beogradu danas je predstavljena knjiga eseja o političkim i socijalnim problemima u ratom razorenim društvima "Konflikt i obnova: Transformisana Evropa", izdata u čast nekadašnjeg ambasadora Austrije u Srbiji i visokog predstavnika međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini Volfganga Petriča, povodom njegovog 60. rođendana.

Autori eseja o Balkanu su brojni politički akteri zbivanja, novinari i analitičari, među kojima su Madlen Olbrajt, Karl Bilt, Erhard Busek, Joška Fišer, Sonja Biserko, Goran Svilanović, Predrag Matvejević, Željko Komšić. Knjigu je na engleskom objavila izdavačka kuća "Nomos".

Petrič, koji je sada ambasador Austrije u Ujedinjenim nacijama, izjavio je da je knjiga eseja najdirljiviji poklon koji je dobio "povodom toga što postaje stariji".

Govoreći o trenutnoj situaciji, on je izrazio zabrinutost zbog nagoveštaja da se pojedini političari u Srbiji distanciraju od procesa ujedinjavanja Evrope.

On je rekao da se nada da to ne odražava stav građana i istakao da Srbija, ne samo geografski već i kulturološki i na druge načine, pripada novoj Evropi, sa svim pozitivnim i negativnim stvarima koje to nosi.

Funkcioner Pakta za stabilnost jugoistočne Evrope Goran Svilanović ocenio je da Evropska unija treba da promeni politiku prema Srbiji i regionu, kako bi sprečila da rešavanje statusa Kosmeta prouzrokuje posledice poput katastrofalnog zemljotresa.

Svilanović se založio da se zemljama koje se priključuju EU dopusti da steknu status kandidata i pre nego što ispune sve kriterijume iz Kopenhagena, da se nakon toga aktivno vode pregovori i da proces pridruživanja traje dok njihova društva ne postanu spremna za priključenje u EU, koliko god vremena da je potrebno.

On je izneo stav da je postojeći vizni režim šengen zone prema zemljama regiona neodrživ i da razlozi za njegovo odžavanje - borba protiv kriminala i zaštita radnih mesta unutar EU, nisu prihvatljivi.

Kriminalci ionako imaju vize, što pokazuje i "dosije ubica Zorana Djindića" i činjenica da je Bagzi uhapšen u Grčkoj, a hrvatski optuženik za ratne zločine Ante Gotovina u Španiji, istakao je Svilanović, koji je i bivši ministar inostranih poslova Savezne Republike Jugoslavije.

Prema njegovim rečima, potrebno je "rotirati i piramidu finansiranja" zemalja iz evropskih fondova jer sistem po kojem Srbija koja je u procesu stabilizacije i pridruživanja dobija 170 miliona evra godišnje, a Bugarska, zemlja slične veličine, osetno više, samo produbljuje jaz između zemalja u procesu priključivanja i onih koje su se priključile Uniji.

Predsednica Helsinškog odbora u Srbiji Sonja Biserko podsetila je da se 2003. na samitu u Solunu promenio stav EU prema Balkanu, jer su sve zemlje regiona dobile priliku da krenu u proces priključenja, ali da nije ceo region spreman za ovo priključenje.

"Promenio se donekle i sam Balkan, ali još živi u nestabilnom miru, opterećen nacionalizmom, šovinizmom, privincijalizmom, ksenofobijom, antisemitizmom i netolerancijom", kazala je Biserko, i dodala da se na Balkanu nije iznedrila jaka politička liberalna orijentacija, kao i da u Srbiji "gotovo nema alternative nacionalizmu".

(Kraj)